

Posudek diplomové práce Vladimíry Froidové: Pojetí a sebepojetí studenta SPŠZ

Diplomová práce Vladimíry Froidové je věnována problematice pojetí a sebepojetí studenta Střední průmyslové školy zeměměřičské v Praze-Hrdlořezích. Nemá tedy obecnější platnost, ale týká se pouze problematiky této školy, kde také diplomantka pracuje.

Za cíl si diplomantka klade navržení „metody sebereflexe, která pomůže učitelům zlepšit jeho percepční dovednosti.“ (str.6) Právě proto se zaměřuje na učitelovo pojetí úspěšného studenta a na sebepojetí samotných studentů.

První kapitulu autorka věnuje kategorii pojetí studenta. Podle citace z blíže neurčeného pramene (chybí v bibliografii) je m.j. student osoba, která i vědecky, odborně bádá. Je tomu opravdu tak? Jsou uvedené varianty definicemi, které se doplňují, nebo vylučují? I tvrzení autorky, že sebepojetí středoškolských studentů a jejich sebepojetí jako člověka je z větší části totožné, které je dosti odvážné, by bylo třeba doložit.

Charakteristika adolescence, která následuje, je velice stručná a nedává dosti podkladů pro východiska chápání sebepojetí adolescenta. Chybí i partie, která by pojednávala o obecnějším pojetí pojmu „úspěšnost“ absolventa, protože autorka rovnou přechází na stav na SPŠZ, kde konstatuje absenci profilu absolventa. Pokouší se jej v práci sama definovat, ovšem v tomto pojetí ve skutečnosti nejde o vymezení profilu absolventa, ale spíše o charakteristiku některých obecnějších očekávaných výstupů studia.

Na rozdíl od předcházejících partií je zajímavá část, kde se autorka pokouší naznačit, jak (3.kapitola) se v jednotlivých maturitních předmětech liší představy o kompetencích, které by měl získat.

Ve čtvrté kapitole autorka věnuje pozornost učitelovu individuálnímu pojetí úspěšného studenta. Rozebírá s využitím literatury různé možné postoje učitelů k žákovi. Lze ale říci jednoznačně, bez různých kombinací, že „učitel může ke studentovi zaujímat tři různé postoje“ (str.20)- neutrální a záporný a kladný? Není to trochu složitější? Nesporný je i vliv preferenčních postojů učitelů k žákům, o kterém se autorka zmiňuje. Jaký je ale vliv kauzálních atribucí na vznik kauzálních autoatribucí, což je velice významný prvek sebereflexe studenta? Autorka tuto kapitulu uzavírá přehledem možných diagnostických přístupů, které by mohl učitel ve své práci využít.

Pátou kapitulu věnuje V.Froidová sebepojetí úspěšného studenta. Autorka analyzuje nakolik sebepojetí studenta ovlivňuje jeho sociální status ve třídě, do jaké míry

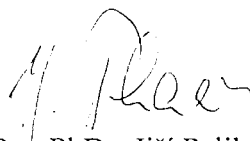
hraje roli prospěch a jak se to promítá do ambicí projevujících se ve snaze studovat vysokou školu. Zajímavé jsou i postřehy, které naznačují vlivy, jež se promítají do neadekvátní sebereflexe studentů, jejich přehnaného sebevědomí a skutečné nižší úrovně na zkoumané škole.

Šestá kapitola je věnována sebereflexi v práci učitele. Autorka s odkazem na odbornou literaturu ukazuje jakými etapami prochází získání sebereflexivní kompetence.

Celá sedmá kapitola je založena na empirickém šetření, kde autorka analyzuje svoje výsledky práce a využívá i řadu empirických metod ke zjištění sebepojetí žáků, které učí. Kapitola je zajímavá a vcelku adekvátně ilustruje předcházející analýzu problému. Jen poněkud nepochopitelný dojem zanechává subkapitola 7.2.2 Kritéria úspěšnosti (str.60), kde místo analýzy avizované problematiky se setkáváme s formulací hypotetických vztahů mezi některými proměnnými..

Závěrem lze konstatovat, že přes některé problémy, na něž bylo poukázáno v posudku, je možné doporučit posuzovanou diplomovou práci k obhajobě a podle jejího výsledku pak rozhodnout o jejím ocenění.

V Praze dne 9.1.2007

Doč.PhDr. Jiří Pelikán, CSc,
vedoucí práce